

„Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–2027“ tingimuslikkuse töögrupi I kohtumise memo

I kohtumine toimus 04. detsembril 2019 Maaeluministeeriumi (Lai tn 39 // Lai tn 41, Tallinn) väikeses saalis kell 10.15–15.30

Osalejad

Kohtumisest võtsid osa Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO), Keskkonnaministeerium (KeM), Tartu Ülikool (TÜ), Eesti Maaülikool (EMÜ), Veterinaar- ja Toiduamet (VTA), PRIA, Keskkonnainspeksioon, Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskoda (EPKK), Taluliit (ETKL), Maaelu Edendamise Sihtasutus (MES), ELLE OÜ, Mahepõllumajanduse Koostöökogu, Eesti Lihaveisekasvatajate Selts, Tartu Põllumeeste Liit, MeM-PMO, MeM-TTO, MeM-MAO, MeM-MKO

Kutse saajatest puudusid järgmiste organisatsioonide/ asutuste esindajad: Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit, Keskkonnaamet, PMA, MeM-TAO

Taust

Maaeluministeerium on alustanud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava 2021–2027 koostamisega. Strateegiakava koostamise eesmärk on parandada põllumajandustootmise, toiduainete tootmise ja maapiirkondade säästvat arengut.

Euroopa Komisjon esitas 1. juunil 2018 seadusandlikud ettepanekud 2020. aasta järgse ÜPP kohta. Ettepanekute eesmärgiks on tagada, et ÜPP vastaks paremini praegustele ja tulevastele väljakutsetele, toetades samal ajal jätkuvalt Euroopa Liidu põllumajandustootjaid jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise põllumajandussektori kujundamisel. ÜPP rakendamiseks perioodil 2021–2027 tuleb igal liikmesriigil koostada ÜPP strateegiakava, mis hakkab hõlmama nii põllumajanduse otsetoetusi, seni maaelu arengukavade alusel rakendatud maaelu arengu toetusi kui ka põllumajanduse ühise turukorralduse teatud sektoripõhiseid programme.

Arengukava koostamist puudutav info ja toimunud töögruppide materjalid asuvad Maaeluministeeriumi kodulehel: <https://www.agri.ee/et/upp-strateegiakava-2021-2027>

Päevakava

- 10.15 – 10.40 Sissejuhatus ja päevakava tutvustus
- 10.40 – 11.15 Hetkeolukord
- 11.15– 13.00 Lauaring ja diskussioon
- 13.00 – 13.30 Kohvipaus
- 13.30 – 15.20 Lauaring ja diskussioon
- 15.20 – 15.30 Kokkuvõte

Sissejuhatus, ettekanded

Kohtumise juhatas sisse ning tutvustas töögrupi koordinaator Siim Suure. Katrin Rannik, maakasutuspoliitika osakonna juhataja (MEM), andis ülevaate strateegiakava koostamisest ja EL ÜPP-st. Siim Suure tegi sissejuhatuse tingimuslikkuse süsteemile. Seejärel toimusid lauaringid HPK nõuete üle.

Esimesel kohtumisel keskenduti tingimuslikkuse süsteemi tutvustusele ning arutati maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuete üle.

Arutelude tulemused ja edasised tegevused

Kohtumise tulemusena otsustati hetkeseisule tuginedes (nõuded pole veel Euroopa Komisjoni, Nõukogu ega ka Parlamendi vahel lõplikult kokku lepitud):

- 1) HPK 1- Jõuti seisukohale, et tuleb välja uurida milliseid PÜRM alasid on meil vaja tegelikult säilitada ning mis eesmärgil, valdav enamus organisatsiooni esindajatest toetas, et püsirohumaa suhtarvu säilitamine võiks olla riigi tasandil kohustus. Lisaks on püsirohumaa säilitamise seisukohalt oluline eelkõige defineerida PÜRM mõiste, et antud HPK 1 sisustama hakata. Kui varasemalt oli PÜRM-i mõiste KOM-i poolt sisustatud, siis uuel programmperioodil peab liikmesriik selle ise sisustama etteantud raamistiku piires. Antud mõiste sisustamine tuleb päevakorda põllumajandustootjate sissetulekute ja riskijuhtimise töögrupis.
- 2) HPK 2 - nõude puhul tuleks defineerida märg- ja turbaalad Eestis ning lähtuvalt sellest kehtestada nõuded antud aladele. Märgaladest pakuti välja rannaniidud, lamminiidud, luhad, rannaalad.
- 3) HPK 3 – jätkata nii, nagu ka praegusel programmperioodil HPK 6.1- kulu, heina ja põhu põletamise keeld. Valdav enamus organisatsioonide esindajatest oli nõus, et põletus võiks olla lubatud PMA ettekirjutuse alusel ohtliku taimekahjustaja tõrjebinõu rakendamise eesmärgil.
- 4) HPK 4 - jätkata nii, nagu on ka praegusel programmperioodil NV-s. Puhverribade jätmise vooluveekogude äärde.
- 5) HPK 5 - nõustuti, et põllumajandusettevõtte säästlikku toitainekasutust soodustava abivahendi kasutamine on eemaldatud tingimuslikkuse süsteemist ning viidud nõuandeteenistuse alla.
- 6) HPK 6 - jätkata nii, nagu on praegusel programmperioodil HPK 5 all. Kaaluda väljapakutut, et nõue võiks olla mulla põhine (soine vs. liivane vs. paas).
- 7) HPK 7 - enamjaolt jätkata nii, nagu on praegusel programmperioodil. Pooldati mõtet, et lisaks eelpool mainitud valdadele võiks kehtida ka NTA aladele, samas toodi välja, et peaks lähtuma võrdse kohtlemise printsibist, et 30% talvise taimekatte nõue võiks kehtida kõigile põllumajandustootjatele Eestis, kes seotud tingimuslikkusega. NTA alade sissetoomine vajab edasisist analüüsi.

- 8) HPK 8 - Külvikorra nõue on liialt range, pealegi mitmeaastane kohustus. Mõistlik oleks edasi minna eesistuja muudatusettepanekuga - kuhu lisaks külvikorrale on sisse toodud ka põllumajanduskultuuride mitmekesistamine (varasem rohestamise nõue).
- 9) HPK 9 - enamjaolt jätkata sarnaselt nagu on hetkel kehtiv rohestamise toetuse nõue- ökoalad. Kaaluda KeM ettepanekut kohustuse kohta tõrjuda põllumajandusmaal invasiivseid taimeliike, ehk et põllumajandustootjal peaks olema kohustus tegeleda karuputke tõrjega ise. Lisaks üle vaadata maastikuelementide loetelu. Tuulekaera lisamine invasiivseks taimeliigiks HPK 9 alla toetust ei leidnud.
- 10) HPK 10 - Organisatsioonid nõustuvad, et Natura 2000 aladel asuvaid keskkonnatundlikke püsirohumaid ei tohi muuta ega künda. Lisaks kaaluda ettepanekut lisada Natura 2000 aladel olevad PLK alad antud nõudesse.

Järgmine tingimuslikkuse töögrupi kohtumine toimub Maaeluministeriumis 07. jaanuaril 2020.

Memo koostas: Triin Kraav, Siim Suure, Reno Paju, Veronika Vallner-Kranich

04.11.2019